

Utlysning av Arena-programmet 2008

Søkerkonferanse 9. april 2008, Gardermoen

arena

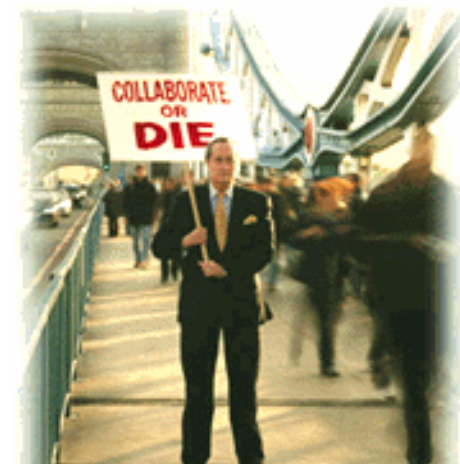

Agenda

- Presentasjoner
- Hva handler Arena om?**
- Arenas tilbud
- Utvelgelseskriterier og –prosedyrer
- Krav til søker og søknad
- Spørsmål og svar

Hva skal Arena-prosjektene oppnå?

- ❑ Forsterket samhandling mellom aktørene
- ❑ Felles langsiktig og strategisk fokus
- ❑ Økt innovasjons- og kommersialiseringsaktivitet
- ❑ Bedre tilgang på relevant kompetanse
- ❑ Økt tiltrekningskraft på kapital og kompetanse
- ❑ Sterkere internasjonale koplinger
- **Økt konkurransevne**

Arena-programmet:

- Er et tilbud til næringsmiljøer eller –klynger som har muligheter for innovasjonsbasert vekst
- Skal forsterke utviklingsprosessene i miljøet gjennom økt samarbeid mellom bedrifter, kunnskaps- og utviklingsaktører
- Er et nasjonalt program som skal gi økt innsikt i klyngeutvikling og samarbeidsbaserte utviklingsstrategier

Arena-programmet er **IKKE:**

- Et tilbud til rene bedriftsnettverk
- Et FoU-program
- En finansieringsordning
- Et bransjeutviklingsprogram

Arena-programmet er **IKKE:**

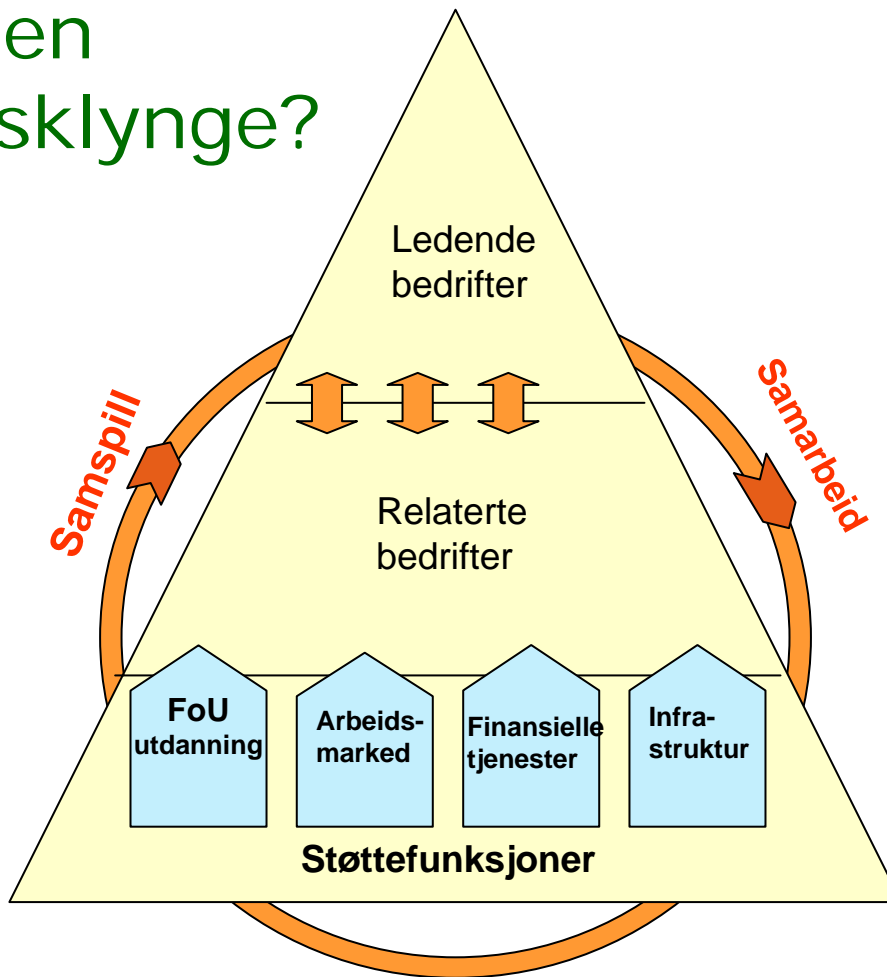
- Et tilbud til rene bedriftsnettverk
- ✓ Men kan støtte opp under bedriftsnettverk innenfor klyngen

- Et FoU-program
- ✓ Men forutsetter samarbeid med FoU/utdanningsmiljø

- En finansieringsordning
- ✓ Men tilbyr "katalysatormidler"

- Et bransjeutviklingsprogram
- ✓ Men støtter sentrale miljøer innenfor bransjen

Hva er en næringsklynge?

En **geografisk konsentrasjon** av **spesialiserte bedrifter** og relaterte bedrifter, kunnskapsaktører, finansieringsinstitusjoner og offentlige aktører, og med **samspill og samarbeid** mellom disse aktørene

Målene for programmet

Styrket evne til innovasjon og verdiskaping i regionale næringsmiljøer gjennom økt samspill mellom næringsaktører, kunnskapsaktører og det offentlige

Styrke innovasjons- og samarbeidsevnen i bedriftene

Økt samspill

- mellom aktørene
- med eksterne aktører

Mer næringslivsorienterte FoU- og utdanningsmiljøer

Økt forståelse betydningen av langsiktighet

Økt kompetanse og engasjement fra policy- og virkemiddelaktører

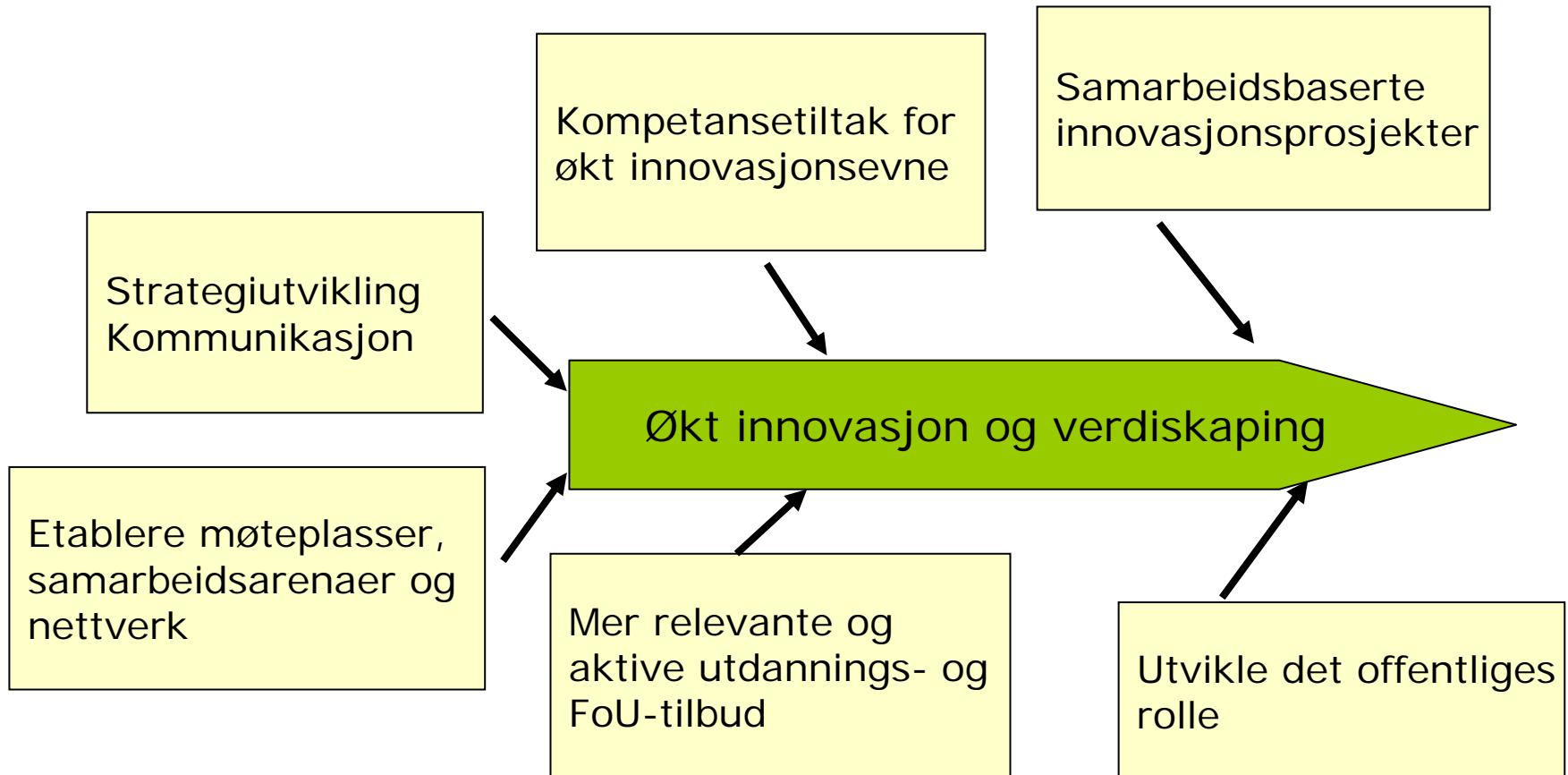
Målgruppe

Arena henvender seg til et *næringsmiljø* eller en *klynge*

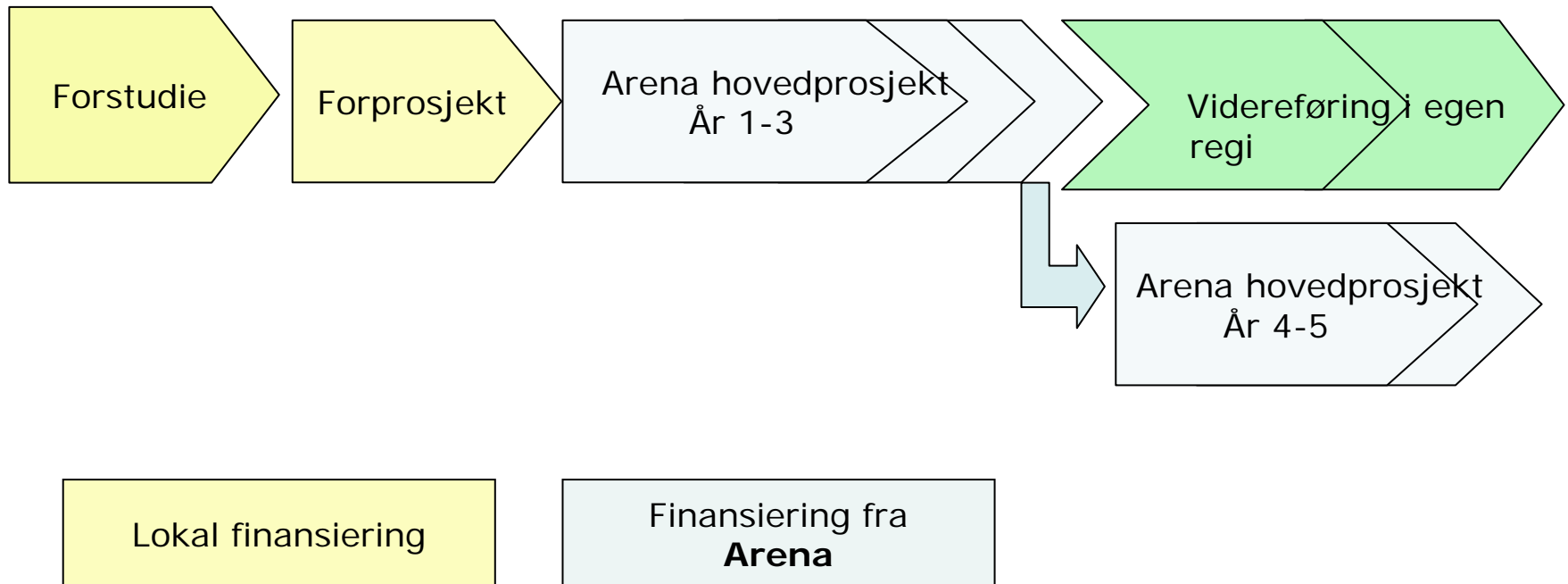
- En gruppe bedrifter må være den ledende kraften i arbeidet
- Kunnskapsaktører og utviklingsaktører må være knyttet opp til bedriftsgrupperingen
- Miljøet må ha et forankringspunkt – en institusjon som kan ivareta aktørenes interesser på en god måte

- ✓ Arena kan støtte klyngedannelser i en tidlig fase – eller bidra til å forsterke utviklingen i klynger der det allerede er etablert et samarbeid
- ✓ Arena kan også engasjere seg i prosjekter basert på samarbeid mellom flere lokale/regionale klyngedannelser

Hovedstrategier i Arena-prosjektene

Prosjektfaser

Prosjektfaser: Forstudie

<i>Formål:</i>	Undersøke om prosjektideen har gode nok forutsetninger for å bli videreutviklet
<i>Gjennomføring:</i>	Kartlegging og analyse
<i>Varighet:</i>	2-3 måneder
<i>Finansiering:</i>	Offentlig, regional
<i>Resultat:</i>	Forstudierapport - evt. gjennomføring av forprosjekt

Prosjektfaser: Forprosjekt

Formål: **Utvikle mål, strategier og aktiviteter
Skape oppslutning og forankring
Utvikle prosjektorganisasjon**

Gjennomføring: **Dialog med aktørene,
utfyllende analyser**

Varighet: **3-6 måneder**

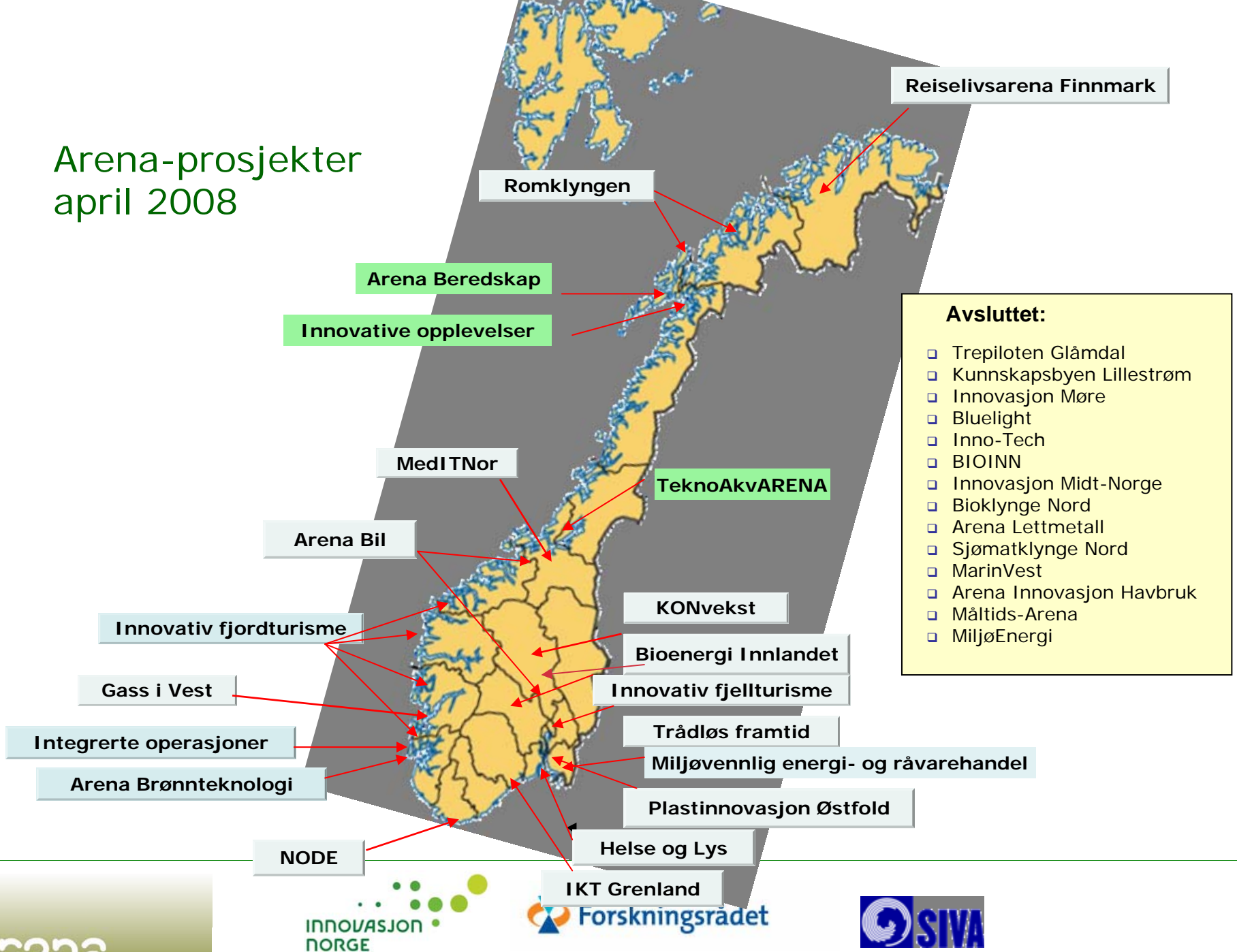
Finansiering: **Regionale midler/egen finansiering**

Resultat: **Forprosjektrapport
evt. Søknad om Arena hovedprosjekt**

Prosjektfaser: Hovedprosjekt

<i>Formål:</i>	Videre mål og strategier Gjennomføre aktiviteter Evaluere resultater
<i>Gjennomføring:</i>	Prosessledelse/fasilitering Prosjektgjennomføring
<i>Varighet:</i>	3(-5) år
<i>Finansiering:</i>	Støtte fra Arena/egen finansiering
<i>Resultat:</i>	Dokumenterte resultater og effekter Videreføring i egen regi

Arena-prosjekter april 2008

ARENA-prosjekter

Reiseliv og opplevelser

Innovative opplevelser

Reiselivsarena Finnmark

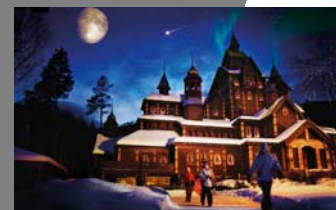

ReiselivsArena Finnmark

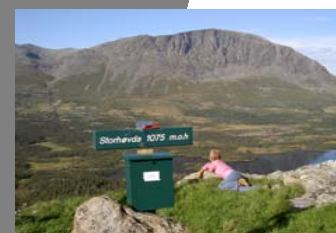

Innovativ fjordturisme

Konvekst

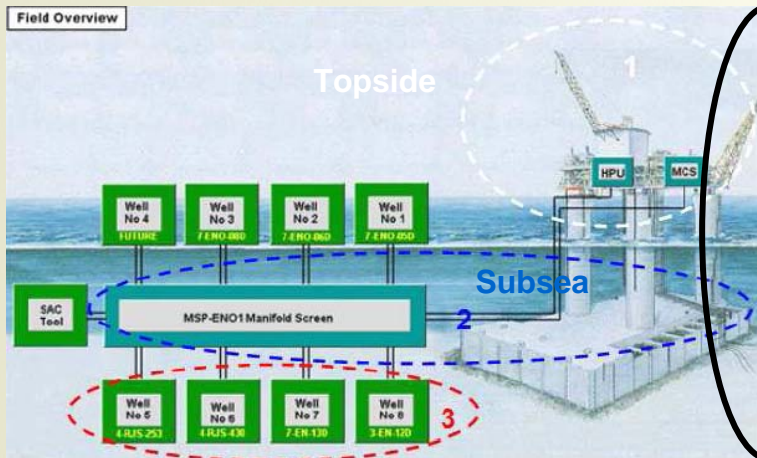

Innovativ fjellturisme

Arena- og NCE-prosjekter

Olje og gass

Oil well technology

Arena Environmental protection

Integrated operations

NCE Maritime
Offshore supply ships

NCE Subsea

Arena Integrated operations

Arena oil well technology

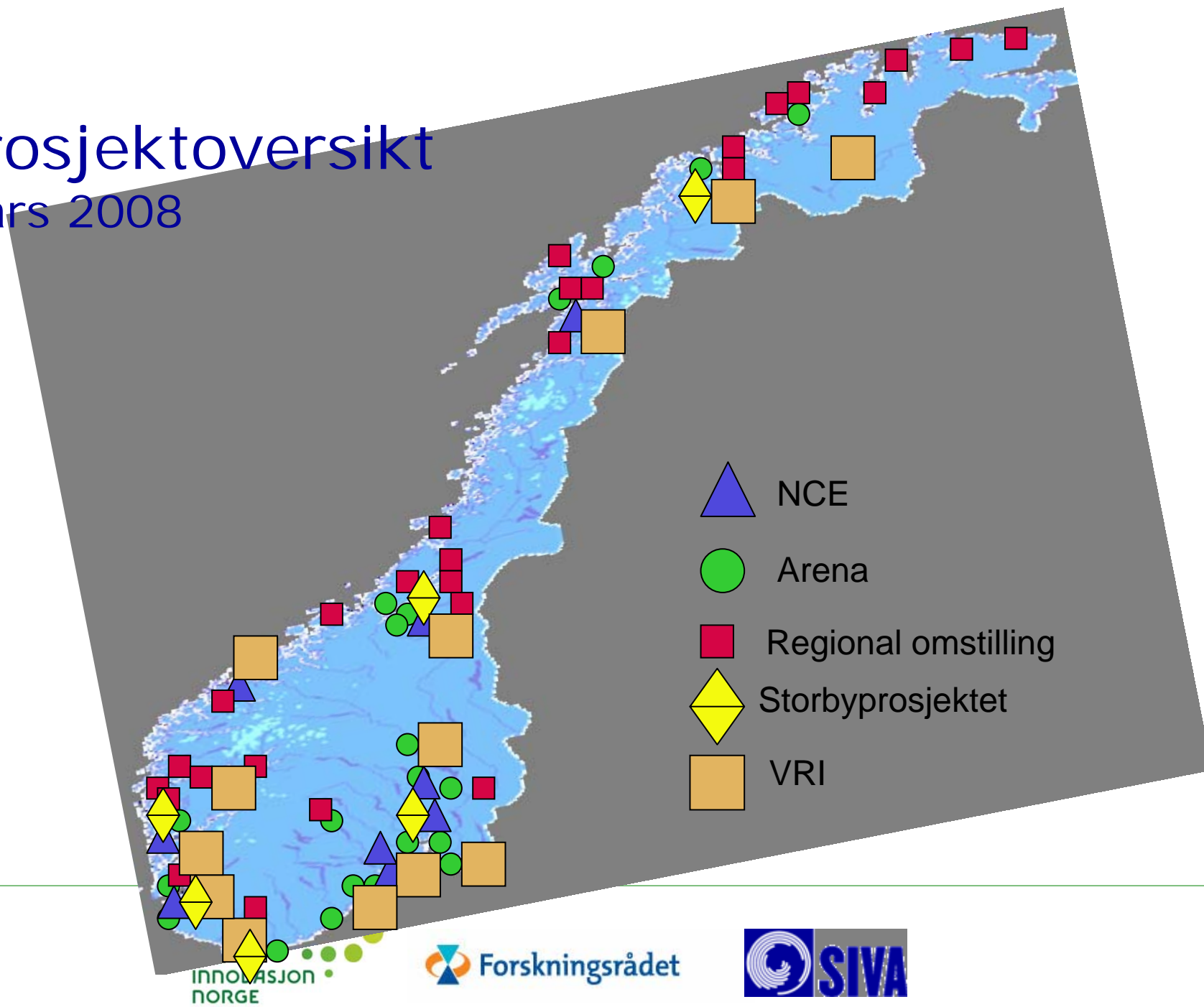
NCE Systems engineering
> Suppliers to oil and gas

Arena NODE

Prosjektoversikt

Mars 2008

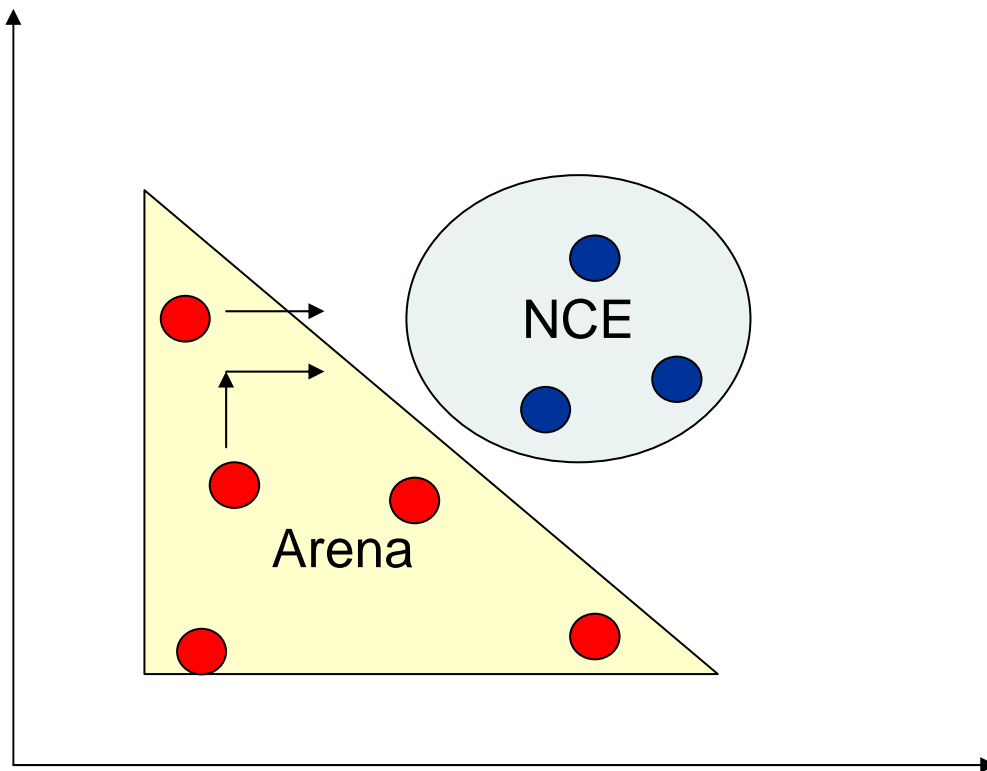
INNOVASJON
NORGE

Forskningsrådet

Forholdet mellom NCE og Arena

Utviklingspotensial

Modenhet i samarbeidsrelasjonene

Agenda

- Presentasjoner
- Hva handler Arena om?
- Arenas tilbud**
- Utvelgelseskriterier og –prosedyrer
- Krav til søker og søknad
- Spørsmål og svar

Programmets tilbud: Finansiering

Finansiell støtte til:

- Prosessledelse
- Analyse og strategiprosesser
- Nettverksbygging og møteplasser
- Læringstiltak
- Prosjektutvikling tidlig fase – forstudie/forprosjekt
- Kommunikasjon

Arena kan støtte:

Hovedprosjekter (normalt 3 år)

Finansieringsopplegg:

- 1,5-2,5 mill pr år
- Forutsetter 50 % egenfinansiering

Basisaktiviteter (selektiv støtte)

- Prosessledelse (administrering av klyngens fasiliteter)
 - Prosjektleder, adm, styringsgruppe etc
 - Strategiutvikling
 - Identifisere og beskrive alternative klyngeaktiviteter
- Markedsføre klyngen for å tiltrekke seg nye deltakere
 - Kommunikasjon (nettsted, brosjyrer, seminarer etc.)
- Fasilitering av møteplasser, nettverk og workshops
- Organisering av opplæringsprogram/kunnskapsdeling
 - Tilby ulike typer opplæring/kompetanseutvikling (egne kostnader og tid deltakerbedriftene bruker på opplæringen kan ikke inngå i kostnadsgrunnlaget, dvs. heller ikke som egenfinansiering)
 - Tilrettelegge for kunnskapsdeling mellom aktører og sektorer

Generell støtte

Støtte som ikke gir noen en økonomisk fordel fremfor andre. Denne typen aktiviteter faller utenfor statsstøttereguleringen og kan i prinsippet finansieres med offentlige virkemidler i sin helhet.

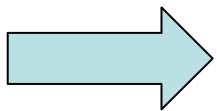
Eksempler:

- Konferanser/møteplasser som er åpne for alle (*må være et emne av allmenn interesse, dvs. ikke noe kun få spesielle bedrifter vil være interessert i*)
- Generelle analyser og kartlegginger som gjøres allment tilgjengelig – f.eks markedsanalyser, trendanalyser etc.
- Utvikling av arbeids-/organisasjons-/utviklingsmodeller etc. som gjøres allment tilgjengelig

Prosjektutvikling i tidlig fase

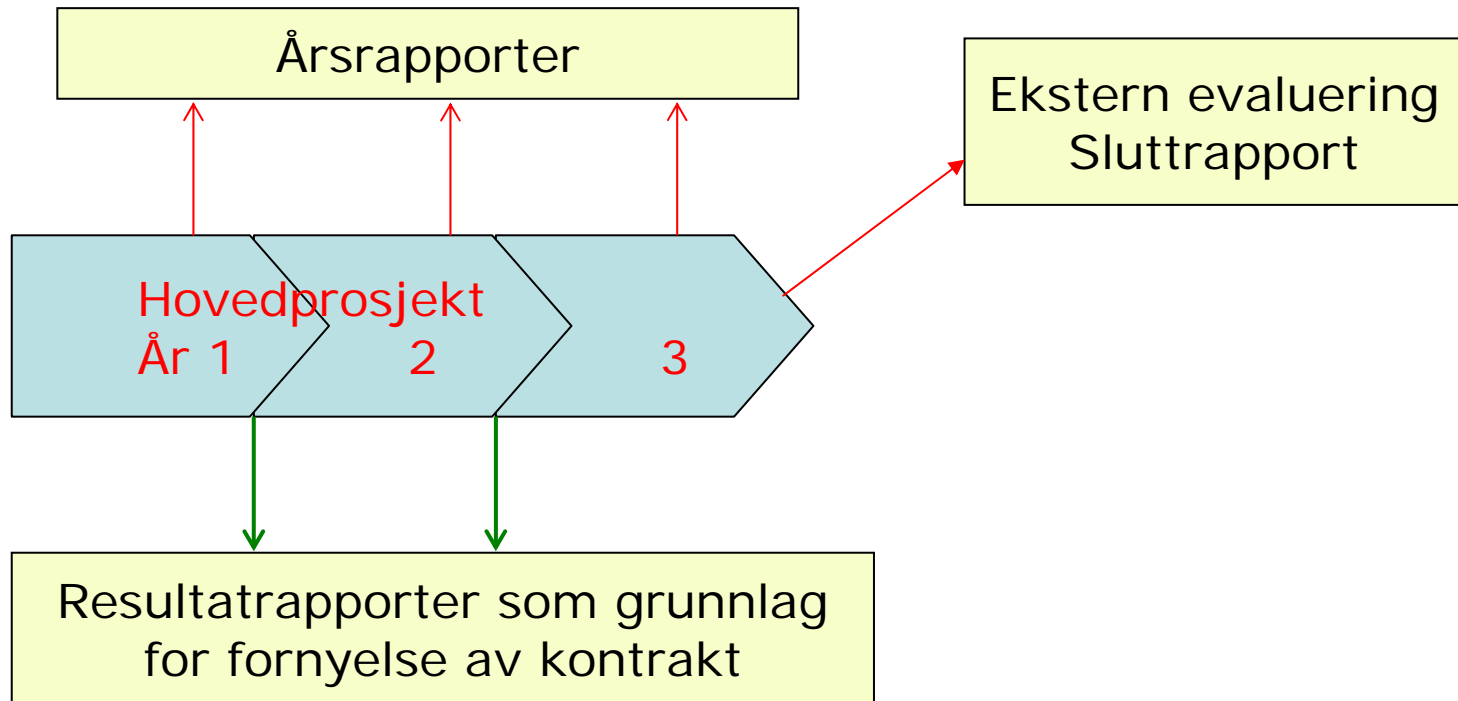
Forstudier og forprosjekter som omfatter flere bedrifter/deltakere – 50 % finansiering

- Avdekke interesse/potensial
- Kartlegging/analyse
- Prosjektbeskrivelse (overordnet med bl.a. en beskrivelse av synergi for klyngen)
- Identifisere prosjekteier
- Fasilitere "rigge opp" prosjektet.

Prosjektet overføres til prosjekteier og finansieres gjennom ordinære virkemidler

Rapporteringsprosedyrer

Arbeidsmodeller og verktøy

Arena-håndboka

- Nettverksbasert innovasjon
- Innovasjonssystem, klynger og nettverk
- Suksesskriterier

- Om Arena-programmet
- Organisering av programmet
- Organisering av prosjekter

- Søknadsprosessen

[Håndboka](#)

Øvrige verktøy

- Programbeskrivelse
- Søknadsmaler
- Maler for budsjett og regnskap
- Rapporteringssmaler

[Arena-programmets hjemmesider](#)

Kopling til andre virkemidler og programmer

VRI – Virkemidler for regional innovasjon og FoU

- Synergi mellom VRI og Arena
 - Kompetansemegling
 - Foresight
 - Personmobilitet

50 % må finansieres med regionale ressurser. Regional medfinansiering kan ikke dekkes over andre nasjonale programmer som for eksempel Arena

Kopling til andre virkemidler og programmer

Forsknings- og utviklingskontrakter

- Bedriftsrettet virkemiddel
- Markedsdrevet innovasjon mellom 2 partnere
 - En eller flere leverandørbedrifter og krevende kundebedrift eller offentlig etat
- Innovasjon Norge bidrar med kompetanse i internasjonal forretningsutvikling og tilskuddsfinansiering
- Prioriterer prosjekter med høy innovasjonsgrad, internasjonalt markedspotensial og gjennomføringsevne

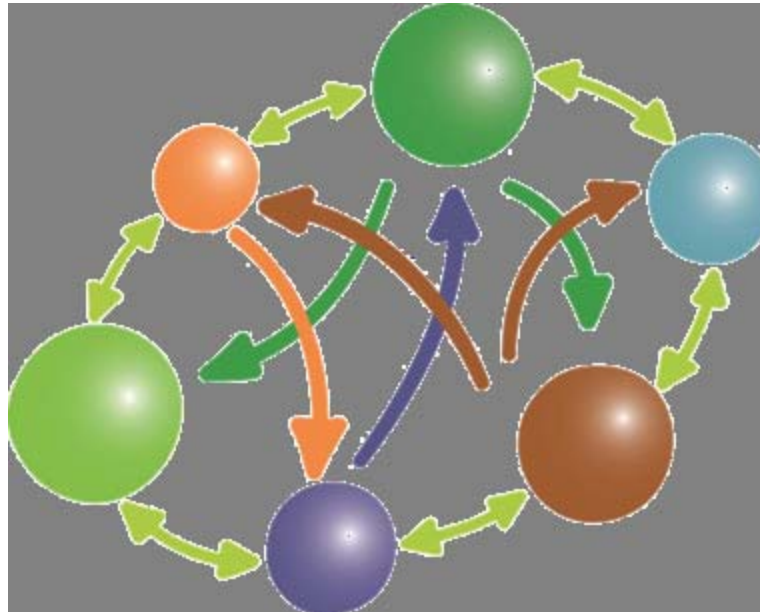
Læringsarenaen

- Utvikle læringsstrategier
- Gjennomføre læringsaktiviteter
- Profilering
- Kompetanseutvikling
- Bidra til forskningsbasert kunnskap om klyngeutvikling
- Bidra til økt policylæring

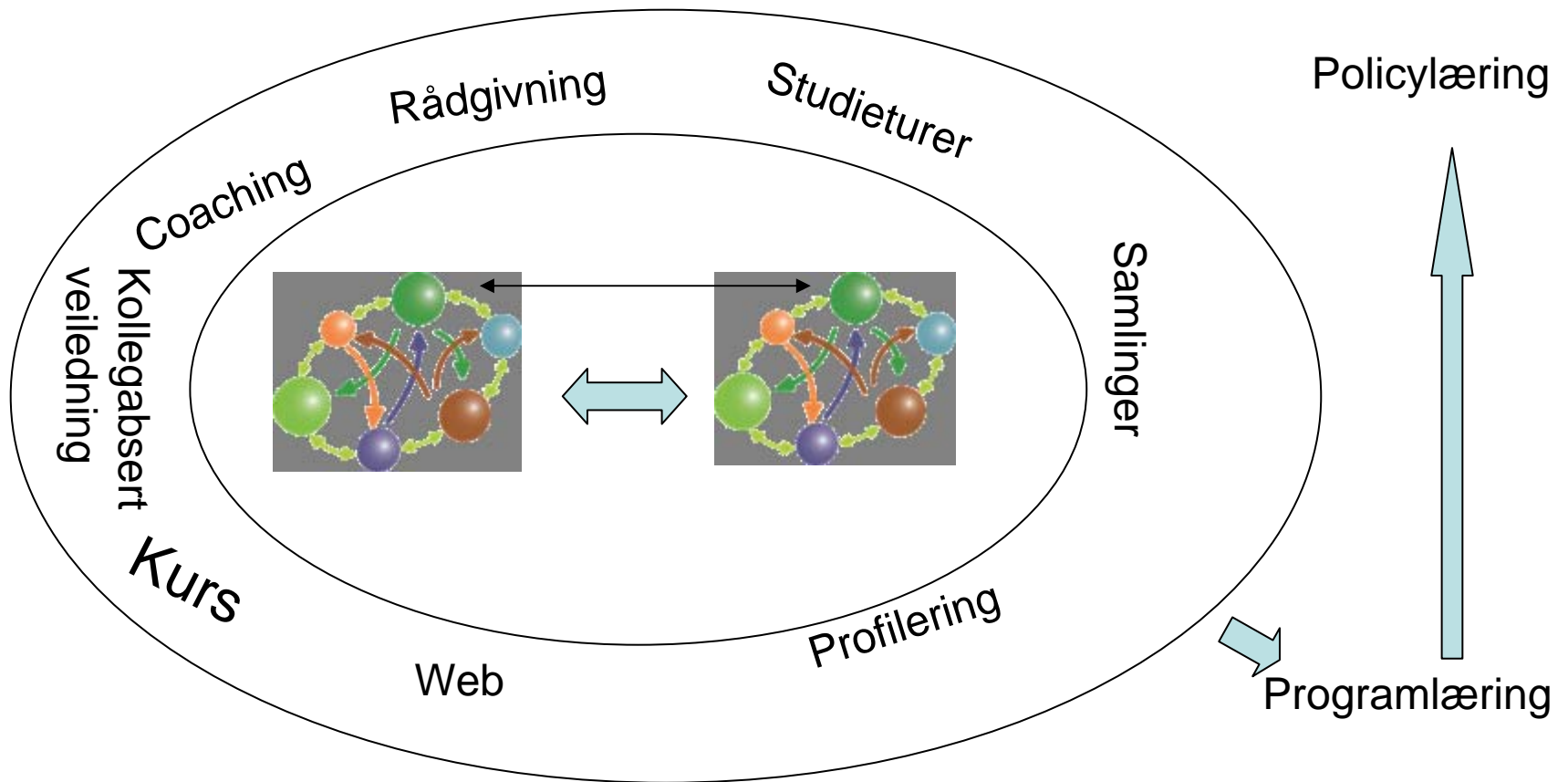

Fra PL-Forum Lillehammer feb 2008

Hovedoppgave; skape møteplasser

Modell for læringsarenaen

Kollegabasert veiledning

HVORDAN

Prosjektlederne drøfter utfordrende situasjoner eller saker og gir hverandre innspill

I mindre grupper med prosessleder

På prosjektsamlinger

HVORFOR

Lære av hverandre

Utvikle seg som prosjektleder

Bygge opp kollegafellesskapet

Coaching

En Arena-coach er...

en sparringspartner for prosjektlederen
en nøytral person å diskutere vanskelige problemstillinger med

Dette er...

et nytt, frivillig tilbud i Arena
Coach er Zølvi Pedersen
som kommer i tillegg prosjektrådgivere

Arena rådgivere

- Hvert prosjekt får/har en rådgiver
- Prosjektrådgiverne skal:
- Være en diskusjonspartner for prosjektene i spørsmål vedrørende prosjektets strategiske utvikling og gjennomføring.
- Klargjøre programmets formål og innretning samt forventninger til prosjektene
- Formidle relevante erfaringer fra de øvrige Arena-prosjektene og andre utviklingsprosjekter
- Prosjektrådgiveren skal tilføre merverdi!
- Prosjektrådgiveren er ikke coach.

Eksempel på Arena-rådgiver

Møteplasser

- 3-4 PL Forum pr. år.
- 12-13 feb.,
- 23-24 September
- Ultimo November
- Studietur Skottland 28-30 mai

- Forventning: Deltagelse!

Web

Vi har knyttet til oss
en egen journalist

Følg med

Send forslag og
ikke minst bidra til
oppdatert webside!

Alle prosjekter må
ha egen web-side!

Vi jobber med å
tilby startpakkehjelp
på området.

arena

Forskningsrådet Innovasjon Norge SIVA

MENY
Erfaringer
Aktuelt
Mer om Arena
Arena-prosjektene
Aktivitetsoversikt
Verktøy og lenker
Kontakt
Kunnskap om klynger

Du er her: Arena-programmet

Søk etter tekst:

Arena-programmet

Ren energi i Tetemårk

Flere bedrifter innen samme bransje og i samme region sliter ofte med de samme utfordringene. Nettverksbygging og samarbeid er ofte nøkkelen til økt innovasjon og bedre lønnsomhet. Jo mer du hjelper dine samarbeidspartnere til suksess, jo større er sjansene for egen suksess!

Arena-programmets klare mål er å øke verdiskapingen i regionale næringsmiljøer. Dette er miljøer med en konsentrasjon av bedrifter innen samme bransje/verdiskaping, som sammen kan danne et velutviklet kompetansemiljø.

[Les mer om Arena-programmet](#)

Samles langs Hardangervidda
(Januar 2008) Sju reiselivsdestinasjoner fra Hovden i sør til Hemsedal og Golsfjell i nord har gått sammen og dannet selskapet Innovativ Fjellturisme AS. Selskapet ble formelt stiftet på Kongsberg mandag.

Arena-prosjekt fikk 5. prosjektår
(Januar 2008) Innovativ Fjellturisme har som første Arena-prosjekt fått innvilget et femte prosjektår.

NCE-programmet

Om klynger

Arena-prosjekter

Aktivitetsoversikt

MAND 8

Forskningsrådets [VRI-program](#)

Felleportalen [Innovasjonstjenester.no](#)

FORINN [Kunnskapspolitisk portal](#)

Done

start | Inbox - Microsof... | Arena-program... | 2007-2008 | læringsarena ar... | læringsarena ar... | 140207 NCE Kon... | Microsoft Excel ... | NO | Internet

Kurs

2008:

Mål:

Et kurs pr år på nasjonalt nivå.

Ett- eller flere regionale kurs.

Profilering

Samlebrosjyre

Faktaark

Web

Generell
merkevarebygging av
Arena.

Hvert prosjekt kan også
lage sin egen
paraplymerkevare.

Innovativ Fjellturisme Frister folk til fjells

Med nye opplevelser som elgpark, klatresti, sykling og vandring i fotsporene til sabotørene fra 2. verdenskrig, skal folk langt utenfor Norges grenser lokkes til opplevelser i fjellheimen.

Målet for prosjektet Innovativ Fjellturisme er å få folk til fjells i sommerhalvåret. Fjelldestinasjonene i prosjektet, som ligger rundt Hardangervidda, har mye å tilby av natur og kultur. Dette skal videreutvikles til nye og spennende opplevelser slik at flere finner veien til Gello, Hemsedal, Golsfjellet, Vrådal, Rjukan, Rauland og Hovden.

Tenker internasjonalt

Visjonen til Innovativ Fjellturisme er å gjøre fjellturismen til en lønnsom, helårlig næring med høy attraksjonskraft i utvalgte, internasjonale markeder.

For å nå det internasjonale markedet jobber prosjektet med å gjøre både eksisterende og nye opplevelser tilgjengelige og salgbare i ulike kanaler. Målet er at alle destinasjonene innen 2008 skal være tilgjengelige med dynamisk pakking, presentasjon og booking på Internett. Et samarbeid med Color Line og Ryanair er etablert, og ulike pakkertilbud finnes allerede.

Skaper opplevelser

Sykkelparken på Gello og klatrestien i Hemsedal går det an å besøke i dag. Dessuten er vandringen i sabotørenes fotspor på Rjukan utviklet, og senteret for Nordic Walking i Vrådal, med ni løyper, ble åpnet høsten 2006. Også mat- og kulturopplevelser skal settes på kartet. Blant annet er hallingkost et fast innslag på en rekke hoteller i Hallingdal.

Prosjektet Innovativ Fjellturisme skal friste folk til fjells med uvante og spennende opplevelser. Foto: Innovativ Fjellturisme

Tettere samarbeid på tvers skapes gjennom felles møteplasser og andre netverksaktiviteter. For å skape innovasjon jobbes det med systematisk kompetanseheving på alle nivåer i virksomhetene. En årlig konferanse er etablert.

Det jobbes dessuten med å øke attraktiviteten i det internasjonale markedet. Det vil klyngen få til ved å fremme nyskaping og entreprenørskap på destinasjonene, samt å gjøre opplevelsene lettere tilgjengelig for markedet.

Program og policylæring

Noen fokusområder:

Klyngeutvikling;
organisering og
ledelse

Merkevarebygging
Internasjonalisering

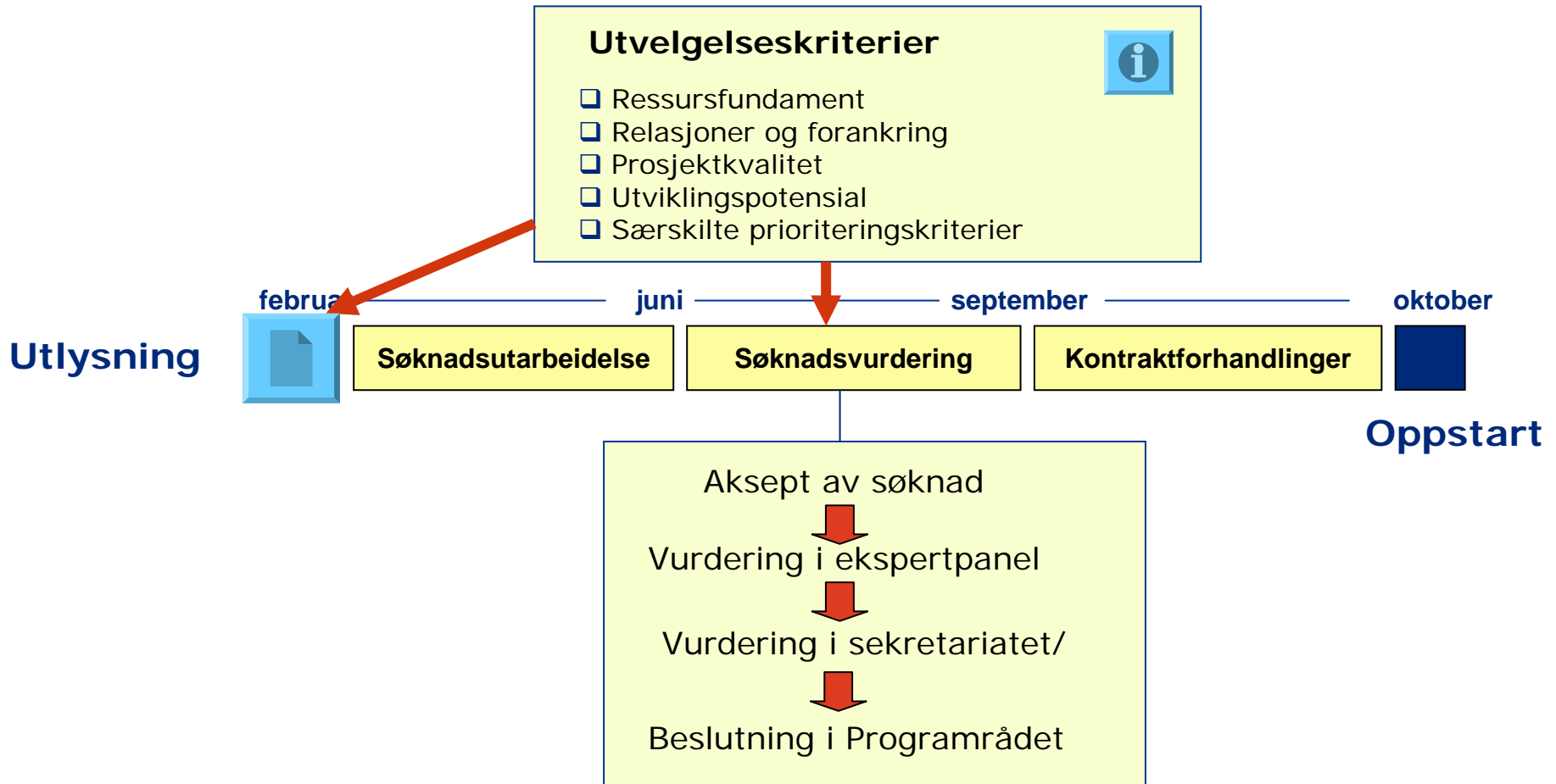
Agenda

- Presentasjoner
- Hva handler Arena om?
- Arenas tilbud
- Utvelgelseskriterier og –prosedyrer**
- Krav til søker og søknad
- Spørsmål og svar

Utlysning 2008

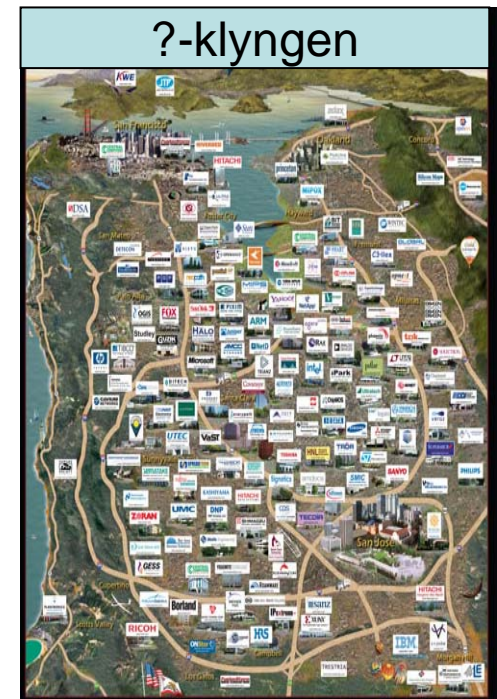
- ❑ 3 nye prosjekter kan iverksettes
- ❑ Kun søknader om **hoved**prosjekt
- ❑ Søknadene vurderes av en ekspertkomite og av programsekretariatet
- ❑ Programrådet for NCE/Arena beslutter nye prosjekter
- ❑ Innovasjon Norge forhandler fram og inngår kontrakter

Utvelgelse av Arena-prosjekter

Utvelgelseskriterier: Ressursfundament

- En viss mengde og konsentrasjon av bedrifter innenfor en bransje/ verdikjede/kompetanseområde
- Relevante FoU- og utdanningsmiljøer
- Relevante offentlige utviklingsaktører
- Et arbeidsmarked med relevant/spesialisert kompetanse

Utvelgelseskriterier:

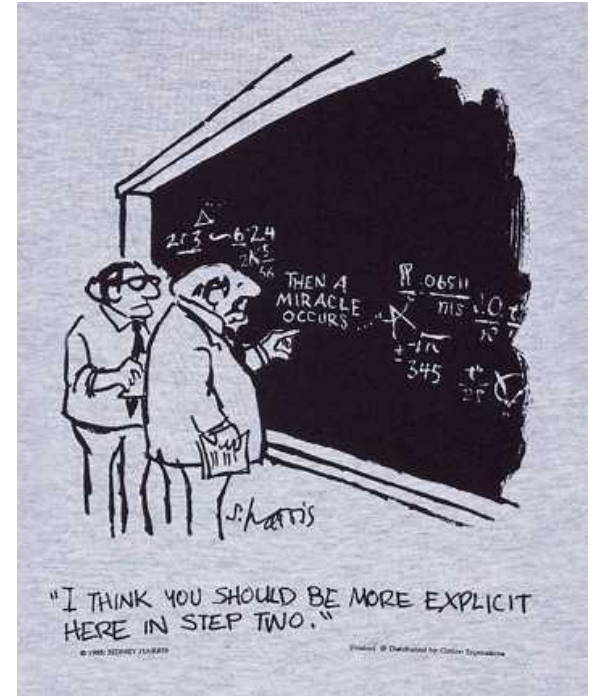
Relasjoner og forankring

- ❑ Identifiserte fellesinteresser mellom aktørene
- ❑ Samarbeidsrelasjoner mellom bedrifter
- ❑ ..og mellom bedrifter og kompetanse- og utviklingsaktører
- ❑ Forankring i regionale utviklingsstrategier og partnerskap

Utvelgelseskriterier: Prosjektkvalitet

- ❑ Vilje og evne til forpliktende deltakelse
- ❑ Realistiske – og ambisiøse mål
- ❑ Relevante strategier og aktiviteter, basert på samarbeid og samspill mellom aktørene
- ❑ Prosjektledelse med høg legitimitet og gode kvalifikasjoner
- ❑ Prosjektet må utløse/forsterke/akselerere utviklingsprosessene

Utvelgelseskriterier: Utviklingspotensial

- ❑ Klyngen/næringsmiljøet må ha et vekstpotensial innenfor sitt marked/kompetanseområde
- ❑ Prosjektet må kunne gi konkrete bidrag til å realisere en slik vekst

Utvelgelseskriterier:

Særskilte prioriteringskriterier

Denne utlysningen gir ekstra score til:

- Prosjekter basert på samarbeid på tvers av sektorer eller kompetanseområder
- Prosjekter innenfor "nye" næringer/ næringer i en tidlig utviklingsfase
- Prosjekter som har ambisjoner og tiltak for å sikre mangfold i utviklingsprosessene

Vurderingsprosedyre: Ekspertpanel

	1	2	3	4	5	6	7
1. Ressursfundament			X				
2. Relasjoner og forankring					X		
3. Prosjektkvalitet				X			
4. Utviklingspotensial				X			
5. Særskilte prioriteringskrit.						X	
Samlet Score: 22							

Beslutningsprosessen: Presentasjon for Programrådet

De prosjektforslag som programsekretariatet anbefaler, skal presenteres for Programrådet

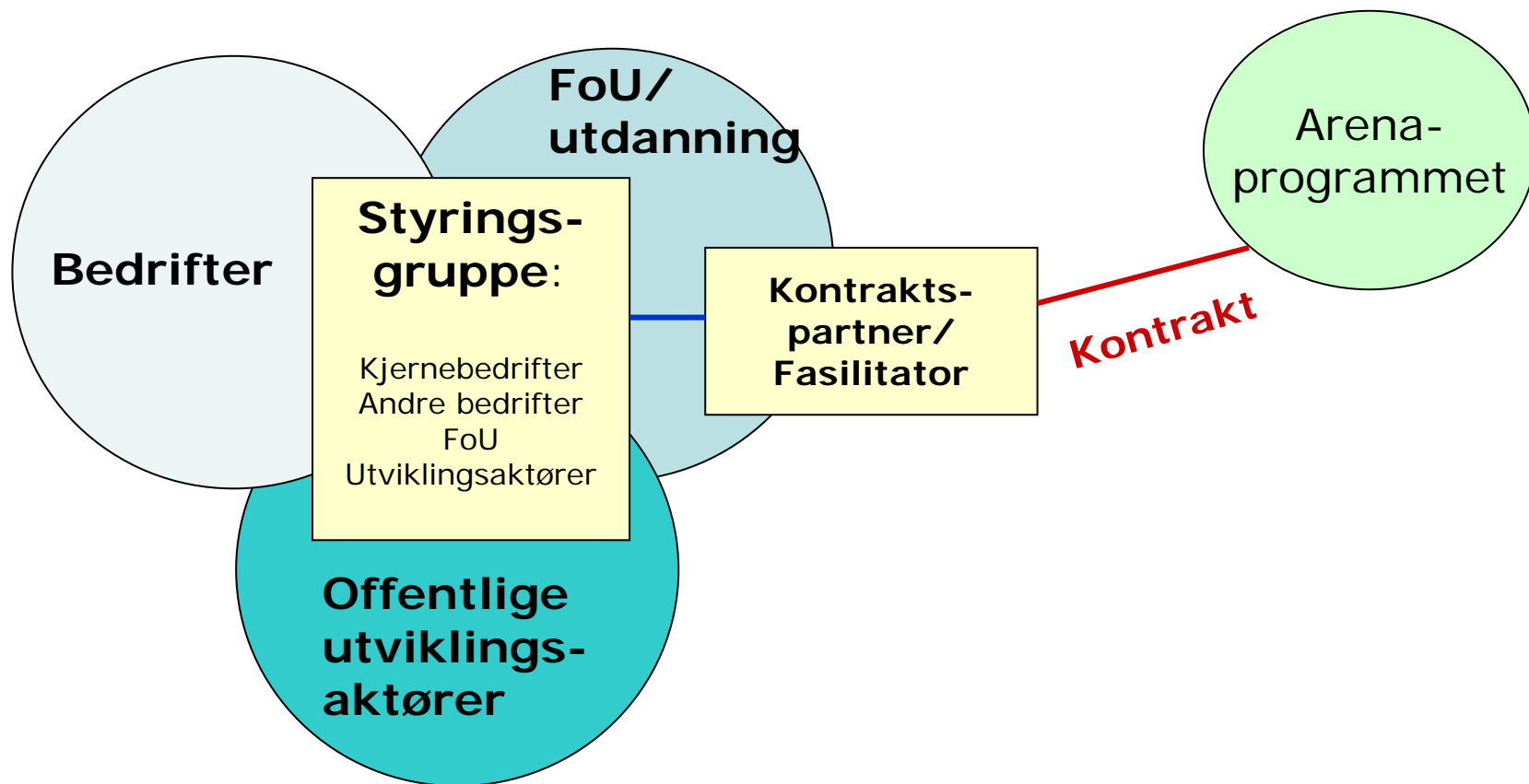
Agenda

- Presentasjoner
- Hva handler Arena om?
- Arenas tilbud
- Utvelgelseskriterier og –prosedyrer
- Krav til søker og søknad**
- Spørsmål og svar

Krav til søker

- ❑ Søker skal representere et etablert eller mulig **partnerskap** mellom aktørene i klyngen
- ❑ Søker skal være en institusjon som kan ta rollen som **kontraktspartner**
- ❑ Det skal angis en **kontaktperson**

Organisering av Arenaprojektet

Krav til søknad

- Bruk søknadsmalen
- Ikke overskrid maks sideantall
(15 sider Verdana 10pkt)

Agenda

- Presentasjoner
- Hva handler Arena om?
- Arenas tilbud
- Utvelgelseskriterier og –prosedyrer
- Krav til søker og søknad
- Spørsmål og svar**

